

Samostalni sindikat državnih službenika
i namještenika u organima državne službe,
sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH

ULOGA I ZNAČAJ SINDIKALNOG POVJERENIKA U FEDERACIJI BiH

NEUM, 02.09.2022. god.

Mr. Samir Kurtović

SADRŽAJ

- Uvodne napomene
- Strateški ciljevi Sindikata
- Osnovna načela u radu Sindikata
- Funkcija Sindikata
- Razlozi i motivi članstva u Sindikatu
- Djelovanje Sindikata
- Organizacija Sindikata u Bosni i Hercegovini
- Sindikalni Povjerenik – karakteristike i uloga
- Konkretne aktivnosti Sindikata – primjeri

- Zašto biti član Sindikata???!!!

- Zaključak

UVOD

- Sindikat (gr. syndicos - zastupnik, odvjetnik).
- U smislu kolektivnog identiteta sindikati su organizacije radnika kojima je cilj štititi i promicati radne, socijalne, pravne i druge interese i prava svojih članova.
- Samostalni sindikat je udruženje građana osnovano kao dobrovoljna, interesna organizacija članova sindikata, državnih službenika i namještenika, zaposlenih u organima državne službe, sudske vlasti i javnim ustanovama u FBiH, kao i ostalih članova, koji su to pravo stekli Statutom Samostalnog sindikata.
- Strateški gledano, najdugoročniji cilj Sindikata da ima edukovano i osposobljeno članstvo, jer su najbolji članovi edukovani članovi.
- Članstvo u svakom momentu treba biti spremno odgovoriti postavljenim zahtjevima, kako radnog mesta, tako djelovanja kroz Sindikat.

*Strateški ciljevi sindikata

- REFORMA SINDIKATA
- OTVORENOST, JAVNOST I TRANSPARENTNOST
- EDUKACIJA ČLANSTVA
- INFORMIRANOST ČLANSTVA (WEB STRANICA)
- KOLEKTIVNO PREGOVARANJE
- MODERNIZACIJA SINDIKATA
- MEĐUNARODNA SARADNJA (EPSU I PSI)

OSNOVNA NAČELA SINDIKATA

Tri osnovna načela prisutna u cjelokupnom razvoju sindikalnog pokreta:

- **JEDINSTVO** – jedinstveni u svim svojim akcijama, počev od osnovne organizacije, preko granskih sindikata objedinjenih u jedinstven Savez ili konfederaciju samostalnih sindikata BiH.
- **NEOVISNOST** – načelo sadržano u svim statutima sindikata. Ukoliko sindikat uistinu želi ostvariti svoje ciljeve, ne smije dozvoliti bilo kakav vid kontrole od strane vanjskih interesa, vlade, poslodavaca, političkih stranaka, religijskih organizacija, lokalnih vlasti ili pojedinaca.
- **DEMOKRATIČNOST** – intenzivno učešće članova sindikata u svim aktivnostima koje organizacija vodi: članstvo ravноправно i zastupljeno u donošenju odluka; Odluke moraju biti izraz volje svih članova; Svaki član mora biti poučen o Statutu i Pravilima sindikata; ista prava i povlastice, iste dužnosti i obaveze; Predstavnike Uposlenika u sindikatu trebalo bi u određenim razdobljima tajnim glasanjem birati članstvo, kojemu bi oni trebali biti odgovorni.

FUNKCIJE SINDIKATA DANAS

Kao dobrovoljna organizacija uposlenika sindikat danas obavlja slijedeće funkcije:

- **POLITIČKU** – interes i prava sindikata da utiče na politički život društva, na donošenje zakona, ekonomskih, političkih i drugih odluka koje mogu da utiču na položaj uposlenika.
- **EKONOMSKU** – uspostavljanje ekonomskog sistema utemeljenog na partnerstvu rada i kapitala kao i na zaštitu konkretnih dnevnih ekonomskih interesa i prava (ekonomska politika, investicije, porezi, uslovi rada, radno vrijeme, zarade, druga materijalna prava).
- **SOCIJALNU** – stvaranje pravedne i ekonomski cjelishodne socijalne politike i zaštita ugroženih dijelova društva (invalidi rada, nezaposleni, bolesni, omladina, žene, porodice sa niskim primanjima).

- **ZAŠTITNU** – pružanje pravne, materijalne i drugih vidova pomoći članstvu.
- **OBRAZOVNU** – obrazovanje članstva i aktivista za sindikalni rad, utjecaj na politiku i sistem obrazovanja, prekvalifikacije i stručno usavršavanje uposlenika.
- **KULTURNU** – jednake šanse u svim sferama kulture za sve.
- **POLITIKU PREMA ŽENAMA** – ravnopravnost u pravu na zapošljavanje, zaradu za isti rad, predstavljanje u svim sferama života. (Forum žena)
- **POLITIKU PREMA MLADIMA** – uključivanje mladih u sve oblike sindikalnog obrazovanja. (Forum mladih)

RAZLOZI I MOTIVI ČLANSTVA U SINDIKATU

- Da bi se zaštitili na poslu
- Da bi poboljšali uslove rada
- Da bi kolektivno pregovarali
- Da bi osigurali bolji životni standard
- Da bi obezbijedili pristojnu zaradu za svoj rad
- Da bi živjeli životom dostoјnim čovjeka.

*

DJELOVANJE SINDIKATA

Sindikalno djelovanje u Bosni i Hercegovini u narednom periodu treba bazirati na:

- Učešću predstavnika sindikata u donošenju Zakona, podzakoskih akata, Pravilnika i Odluka, a koji regulišu prava i obaveze iz radnih odnosa.
- Kolektivnom pregovaranju.
- Intervencije sindikata u konkretnim slučajevima nepoštivanja kolektivnog ugovora, donošenje akata o unutrašnjoj organizaciji bez učešća sindikata i dr.

ORGANIZACIJA SINDIKATA U BOSNI I HERCEGOVINI

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

- Samostalni sindikat državnih službenika i zaposelnika u institucijama BiH (35 institucija)
- Savez Sindikata policijskih organa u Bosni i Hercegovini (3 policijske agencije – SIPA; GP; DKPT)
- Sindikat Uprave za indirektno oporezivanje

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

- Samostalni sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine

REPUBLIKA SRPSKA

- Sindikat uprave Republike srpske

**Samostalni sindikat državnih službenika i
namještenika u organima državne službe, sudskoj
vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i
Hercegovine**

ORGANIZACIONA STRUKTURA

- Sindikalne organizacije
- Sindikalne podružnice
- Koordinacioni odbori
- Savez samostalnih sindikata BiH
- Konfederacija sindikata BiH

GLAVNA KARAKTERISTIKA

Skup svih Sindikalnih organizacija Institucija Federacije BiH; reprezentativnost; jedinstven nastup prema poslodavcu Vladi Federacije BiH

KARAKTERISTIKE POVJERENIKA

- Težište sindikalnog rada je u sindikalnoj podružnici.
- Povjerenici izabrani od svojih članova čine temelj sindikata.

Potrebne karakteristike (osobine) povjerenika:

- Da je dobar i odgovoran uposlenik u svojoj instituciji, na svom radnom mjestu,
- Da uživa ugled među uposlenima,
- Posjeduje određena znanja o sindikatu i ima već neka iskustva iz tog rada,
- Posjeduje odgovarajući autoritet u podružnici koju vodi,
- Poštuje demokratska i ljudska prava kao i sve druge vrijednosti društva,
- ADAPTIVNOST (adaptacija na prostor, sredinu i uslove rada),
- KOMUNIKATIVNOST (da ima sposobnost pregovaranja i ubjeđivanja),
- KONSTRUKTIVNOST (da je konstruktivan, da insistira na pravima u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima),

ODREDBE KOLEKTIVNOG UGOVORA KOJA DAJE ZNAČAJ SINDIKALNOM POVJERENIKU

- Propisom i općim aktima rukovoditelja organa državne službe i sudske vlasti ne mogu se utvrditi manja prava državnih službenika i namještenika od onih koja su utvrđena ovim ugovorom. Rukovoditelj organa državne službe, sudske vlasti, službi ili drugih institucija iz člana 1. ovog ugovora (u daljem tekstu: rukovoditelj organa državne službe) će obezbijediti učešće Sindikata u pripremi i izradi prednacrta i nacrta propisa koji regulišu oblast radno-pravnih odnosa službenika organa državne službe. (član 2.)

- Rukovoditelj organa državne službe dužan je sve prednacrte i nacrte propisa i općih akata iz oblasti radno-pravnih odnosa dostaviti Sindikatu na razmatranje i mišljenje. (član 41.)

➤ **Štrajk (član 48.) Kolektivnog ugovora**

U svrhu zaštite i ostvarenja ekonomskih i socijalnih interesa svojih članova, Sindikat ima pravo pozvati svoje članstvo i zaposlene na štrajk.

Štrajk se organizira i provodi u skladu sa Zakonom o štrajku i sindikalnim pravilima o štrajku.

Štrajk se mora najaviti rukovoditelju organa državne službe u roku utvrđenim zakonom.

U pisanoj najavi štrajka moraju se navesti razlozi za štrajk, te mjesto i vrijeme početka štrajka.

➤ **Odsustvo sa posla sindikalnog povjerenika (član 58.)**

Rukovoditelj organa državne službe dužan je omogućiti plaćeno odsustvo sa rada sindikalnom povjereniku i drugom sindikalnom predstavniku zbog obavljanja sindikalnih aktivnosti i zbog prisustva sindikalnim sastancima, kongresima, konferencijama, seminarima, sindikalnim školama, sindikalnim sportskim susretima i drugim oblicima osposobljavanja u zemlji i u inozemstvu u trajanju do tri radna dana mjesečno.

KONKRETNE AKTIVNOSTI SINDIKATA – PRIMJERI

Sindikat u okviru svojih prava i obaveza, naročitu pažnju posvećuje ostvarivanju sljedećih ciljeva i zadataka:

- Ostvarivanja uticaja na poštivanje odredbi Kolektivnog ugovora, kao i ostalih zakonskih i drugih propisa kojima se odlučuje o pravima članova Sindikata;
- Učestvuje u izradi i donošenju opštih akata i drugih propisa od neposrednog interesa za Sindikat i sindikalno članstvo;
- Daje prijedloge i inicijative za donošenje, izmjene i dopune opštih akata i drugih propisa;
- Pregovora sa rukovodiocem organa – poslodavcem o uvjetima rada i poboljšanju socijalno - ekonomskog položaja članstva;
- Pregovora sa poslodavcем о cijeni rada i visini koeficijenata;
- Pruža besplatnu pravnu pomoći, u skladu sa Pravilnikom o pravnoj zaštiti, koju donosi Upravni odbor.

- Uloga sindikata u reformi javne uprave, kada dolazi do smanjenja broja uposlenih, gašenja organa, viška uposlenika i dr.
- Okvirna reformska strategija na nivuo BiH (Sigma i dr.)
- Reforma koja je sprovedena u Federalnom ministarstvu odbrane kao organu uprave koji je ugašen jer je donesena Odluka o formiranju Ministarstva odbrane na nivou države Bosne i Hercegovine.

Proces pružanja besplatne pravne pomoći članovima Samostalnog sindikata

- Uputstvo o pružanju pravne zaštite članovima Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u FBiH, broj: 01-IV- 3/16 od 04.1.2016.godine.

- Faze postupka pružanja pravne zaštite
- Nepoštivanje Zakona i podzakonskih akata
- Nepoštivanje Kolektivnog ugovora

Intervencije sindikata

- Primjeri nepoštivanja kolektivnog ugovora od strane poslodavca, koji je bez učešća sindikata donosio unutrašnje akte-pravilnike o unutrašnjoj organizaciji (**SUDSKIH POSTUPAKA I PRESUDA**)
- Presuda općinskog suda Stolac, u slučaju jednostrano donesenog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta od strane općinskog načelnika. Faze postupka prije presude i uloga sindikata u postupku.
- Presuda općinskog suda Prozor Rama, jednostrano donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. Uloga i značaj sindikata u postupku.

Zašto biti član Sindikata?

* Seminari i edukacija

Pravna pomoć

* Sportske igre

* ROSUP

• Pomoć bolesnim

Rehabilitacija

* Evropski sindikat javnih službi

Međunarodni sindikat javnih službi

Zašto biti član Sindikata?

* Zaštita radničkih prava

- * Pravna pomoć

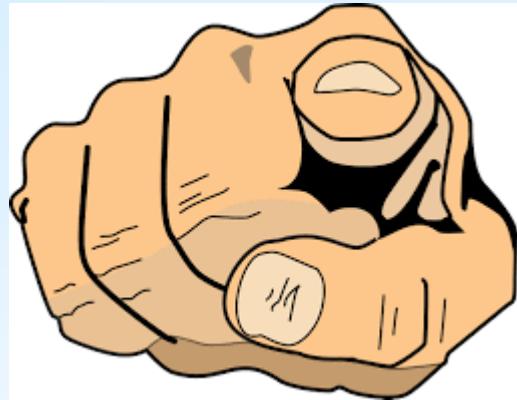

- Organizacija protesta i štrajka

ZAKLJUČAK

- * Sindikat u budućnosti treba biti institucija moderan, napredan, moćan, snažan faktor u društvu a sve u cilju zaštite prava državnih službenika, namještenika, uposlenika javnih ustanova, sudova i tužilaštva, sudske policije, KPZ FBiH i drugih uposlenika u FBiH.
- * Sindikat se mora boriti za jednu drugačiju budućnost, za društvene alternative, za savladavanje socijalno nepravednih i nepodnošljivih odnosa.
- * Sindikat kroz svoj rad mora ponuditi napredne inicijative i za budućnost korisne koncepte kojim će se u praksi potvrditi kao nezaobilazan faktor društva u kojem živimo.
- * Samo jak sindikat, sposoban za provođenje svojih ciljeva je neophodan oporavku našeg društva.
- * Sindikat mora biti otvoren prema svakom članu sindikata, transparentan, javan i neovisan.

**„U SINDIKATU JE
SNAGA“**

HVALA

**Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u
organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u
Federaciji BiH**

**predsjednik sindikata:
Samir Kurtović, magistar prava**

**Adresa: Obala Kulina bana br. 1
Grad: 71 000 Sarajevo
Telefon: +387 33 207 024
Fax.: +387 33 219 503
E-mail: sufbih@gmail.com**